

Mødet den 1. Oktober 1908.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Harald Jensen og Sabroe.

1. (J. Nr. 60—1908). Udskrift af Taksationsprotokollen angaaende **Statsbanernes Erhvervelse** i Mølleengen i Anledning af Landsudstillingen 1909 saalydende:

»Aar 1908 den 18. September sammentraadte Taxationskommissionen betræffende Erhvervelser for Statsbanerne ved Aarhus Statsbanestation i Anledning af Landsudstillingen i 1909 i Aarhus.

Tilstede var den ledende Landinspektør, Etatsraad P. Bentzon, de af Ministeriet for offentlige Arbejder udnævnte Medlemmer, Sparekassedirektør, Sagfører Valdemar Petersen af Aalborg og Proprietær C. A. Nordlien af Søndernaaen samt de af Aarhus Byraad valgte Medlemmer, Sagfører Krag Møller og Murermester J. Mortensen, begge af Aarhus.

For Statsbanerne mødte Banebestyrer C. Schlichtkrull og Baneingeniør Flensborg

Efter Besigtigelse i Marken, ved hvilken nedennævnte Lodsejere mødte eller lode møde, og efterat de Mødende havde haft Lejlighed til at udtale sig for Kommissionen, fastsætte Erstatningerne saaledes:

Løbe Nr. 1, Matr. Nr. 723 a af Aarhus Købstads Grunde fra Marselisborg. Gartner N. Weber. For Arealet incl. Afgrødetab m. v. pr. Kv. Alen 5 Kr.

Løbe Nr. 2 -7 samt 9, Matr. Nr. 802 a ibd. og Matr. Nr. 1 a af Aarhus Købstads Jorder fra Marselisborg, Aarhus Kommune, der mødte ved Borgmester Drechsel, Forretningsfører Jakob Jensen, Grosserer Filtenborg og Købmand Michael Johansen. Brugere: Forpagter Munck, Marselisborg samt Portør Petersen, Paptækker Ernst og Slagter F. Nøbbe.

I Henhold til det ved Expropriationsforretningen af 25. Juni 1908 bestemte, mødte Borgmester Drechsel for Aarhus Kommune og Direktør I. M. Stilling, og med ham Sagfører P. Stampe for Overretssagfører C. Kier, som Repræsentant for Aktieselskabet »Aarhus Trælasthandel«. Mellem Kommunen og Aktieselskabet var afsluttet Forlig om, at Kommunen erholder til Gadeanlæg afgivet et 25 Alen bredt Bælte af Matr. Nr. 802 f. ibd. langs denne Ejendoms nordre Grænse. Der ydes Aktieselskabet af Kommunen 3 Kr. pr. Kv. Alen for dette Areal. Arealet matrikuleres særskilt og overgaar til Kommunen, idet dog Aktieselskabet beholder Arealet i Brug indtil Kommunen, ifølge afsluttet Overenskomst mellem Parterne, anlægger Vejen. Erstatningssummen udbetales Aktieselskabet af Statsbanerne af Kommunens Erstatning med 4 % Rente pr. a. fra d. 25. Juni 1908.

For de fra Kommunen eksproprierede Arealer fastsattes Erstatningerne saaledes:

For Arealet fra Øst af til Forlængelsen af Matr. Nr. 802 f's vestre Skel fastsatte

D'Hrr. Valdemar Petersen og C. A.

Nordlien pr. Kv. Al. 1,50 Kr.

D'Hrr. Krag Møller og J. Mortensen

pr. Kv. Al. 2,50 -

For Arealet herfra mod Vest til Skovskræntens Overkant, saaledes som denne er angivet paa Banens Ejendomskort, fastsatte

D'Hrr. Valdemar Petersen og C. A.

Nordlien pr. Kv. Al. 1,00 Kr.

D'Hrr. Krag Møller og J. Mortensen

pr. Kv. Al. 1,50 -

For Resten af Arealet, Skovskrænt og

Eng, pr. Kv. Al. 0,25 -

Forpagter Munck erholder et Afslag i

den aarlige Forpagtningsafgift af 40

Kr. pr. Td. Ld. samt af Kommunens

Erstatning for Afgrødetab m. v.... 700 Kr.

Kommunen ordner selv Forholdet til de øvrige Brugere.

Erstatningerne for de to førstnævnte Arealer af Kommunens Ejendom ville være at afgøre af Opmanden.«

Til Efterretning.

2. (J. Nr. 12¹³—1908). Den foreliggende Indstilling angaaende Tildeling af forskellige **Aldersundderstøttelser** vedtoges.
3. (J. Nr. 322—1908). Indstilling fra Brolægningsudvalget om efter afholdt Licitation at overdrage Udførelsen af **Kloakanlæg** i den ny Vej gennem Mørselisborggaardens Have samt gennem Holbergsgade og Frederiksalle til Ole Rømersvej til Entreprenørerne Chr. Andersen og Mølgaard for henholdsvis 5651 Kr. og 3868 Kr.
Indstillingen vedtoges.
4. (J. Nr. 321—1908). Efter Skoleudvalgets Indstilling bortgaves en ledig **Friplads** i Fengers Real-

skole til Jens Anker Andersen, Søn af J. Andersen, Frederiksbjerg Torv 2.

5. De foreliggende Andragender om Fritagelse for at betale **Hundeafgift** fra:

a. (J. Nr. 18³—1908). K. M. Deleuran og

b. (J. Nr. 18²—1908). Enke Mariane Petersen Staal bevilgedes.

6. (J. Nr. 294—1908). Andragende fra Restauratør A. Svejstrup om Eftergivelse af et Bidrag, han skulde yde til Istandsættelse af Toillettet i »**Venne-
st**«.

Jul. Andersen skulde, skønt Udvalget i Grunden ikke kunde anbefale Andragendet, dog hermed, at man ikke overgav Fordringen til en Sager. Maaske burde Beløbet helt stryges.

Mikael Johansen fandt, at Kommunen havde behandlet Hr. Svejstrup overordentlig kulant. Hr. Svejstrup var vist heller ikke saa helt forarmet.

Nørgaard syntes, at man skulde vente med at stryge Beløbet, til man saa, hvorledes det gik Hr. Svejstrup.

Jakob Jensen var forbavset over, at Mellemværendet med Hr. Svejstrup ikke blev afviklet, da Kommunen købte hans Sager.

Jul. Andersen oplyste, at den nuværende Gæld var kommet senere.

Andragendet kunde ikke bevilges.

7. (J. Nr. 165—1908). Andragende fra Restauratør S. P. Nielsen om Nedsættelse af Lejen for »**Venne-
lyst**« m. m.

Jul. Andersen meddelte, at Forskønnelsesudvalget ikke kunde anbefale Nedsættelsen af Lejen. I Andragendet gjorde Hr. Nielsen endvidere gældende, at han ikke var pligtig til at erstatte de brændte Belysningsmaalere, da han i den Henseende ikke havde underskrevet nogen Overens-

komst, og Gasværksskassereren syntes at være klar over, at Hr. Nielsen ingen Erstatningspligt havde.

Vestesen mente, at Hr. Nielsen maatte have Erstatningspligt, da Regulativet indeholdt en Bestemmelse derom.

Formanden tvivlede om, hvorvidt Erstatningspligten kunde paalægges Lejeren.

Magnus Nielsen oplyste, at private Lejere havde Erstatningspligt.

Müller spurgte, om Lejere havde Pligt til at have Gasmaalere assureret, for i hans Lejekontrakt stod der intet derom.

Vestesen gjorde gældende, at Lejeren efter Regulativet havde Pligt til at have Maalerne assureret.

Jul. Andersen oplyste, at Gasværksskassereren ansaa det for mest korrekt at stryge Beløbet, hvis Forskønnelsesudvalget ikke vilde betale det, og det saa Udvalget ingen Anledning til. Værket burde selv have sine Maalere assureret.

Nørgaard ansaa det for rigtigst at overlade Spørgsmaalets Afgørelse til Belysningsvæsenet.

Jul. Andersen syntes ikke, det kunde nytte at sende Sagen tilbage til Belysningsvæsenet, da dette først havde sendt Regning til Udvalget og derefter til Værten, men begge Steder var blevet afvist.

Magnus Nielsen forekom det, at Lejeren maatte være underkastet Værkets Regulativ, som han burde kende.

Vestesen kunde tiltræde Forslaget om at henvise Sagen til Belysningsvæsenet.

Nedsættelsen af Lejen kunde ikke bevilges. Spørgsmaalet om Erstatning for de brændte Maalere henvistes til Belysningsvæsenets Afgørelse.

8. (J. Nr. 323—1908). Efter Indstilling fra Udvalget

for Belysningsvæsenet overdroges efter afholdt Licitation Leveringen af **Amperetimetmaalere** til A/S. Saxonia, Dresden, og Dansk Maalerfabrik, hver med Halvdelen, samt Leveringen af **tre Leder Watt-timetmaalere** til Allgemeine Electricitätsgesellschaft.

9. (J. Nr. 324—1908). Era Skoleudvalget forelaa Indstilling om at antage følgende Licitationstilbud vedrørende **den ny Borgerskole** i N. J. Fjordsgade:

Tømrerarbejdet: Tømrermester R. Holst for 17700 Kr.,

Murerarbejdet: Murermestrene N. L. Kristiansen og Leth for 93317 Kr. og

Smedearbejdet: Fabrikant M. Seest for 3484 Kr.

Magnus Nielsen spurgte, om det var nødvendigt at have saa stor en Tegnestue.

Jakob Jensen fandt det højst urigtigt ikke at have en Tegnestue, da der skulde være fast Konduktør, og da Tegningerne maatte være et saadant Sted, at de var let tilgængelige baade for ham og for Haandværkerne. Med Hensyn til det indstillede Tilbud for Murerarbejdet maatte det bemærkes, at Tilbyderne havde regnet fejl og mente, at de maatte have 6000 Kr. mere. Arkitekten havde imidlertid foreholdt dem, at kun Byraadet kunde fritage dem for at staa ved Tilbudet, og at de, hvis de blev fritaget, udsatte sig for ikke mere at faa Arbejde for Byen. Fra Indsenderen af det næstlaveste Tilbud var der saa kommet Meddelelse om, at han frafaldt et i Tilbudet taget Forbehold, og de lavestbydende havde derefter opgivet deres Fordring om de 6000 Kr. Umiddelbart før Byraadsmødets Begyndelse var der imidlertid indløbet en Skrivelse, hvori de anmodede om et Tillæg paa 3500 Kr. eller Fritagelse for Arbejdet. Ved Opførelsen af Skolen i Finsensgade havde Murer Leth ligeledes været den lavest-

bydende, men da Arkitekten trykkede sig ved at antage ham, havde Murermester Mogensen, som baade den Gang og nu var den næstlavestbydende, faaet Arbejdet, men det viste sig siden, at Leth var i Kompagni med Mogensen. Udvalget syntes ikke godt om atter at lade sig skrue i Vejret og mente derfor, at skulde Arbejdet ikke overdrages til de lavestbydende, burde den næstlavestbydende springes forbi, saaledes at den tredjelavestbydende fik Arbejdet. Forskellen mellem laveste og næstlaveste Tilbud var 10274 Kr. og mellem næstlaveste og tredjelaveste 648 Kr. Det var imidlertid meget tvivlsomt, om man havde Midler til at tvinge de lavestbydende til at overtage Arbejdet.

Formanden kunde ikke se andre Midler end at gøre Erstatningskrav gældende overfor de lavestbydende, hvis de undslog sig ved at overtage Arbejdet. Han skulde, da han havde Følelsen af, at der var Forhandling mellem de lavestbydende og den næstlavestbydende, henstille, at Arbejdet overdroges den tredjelavestbydende, hvis de lavestbydende ikke vilde overtage Arbejdet, selv om det blev stillet dem i Udsigt, at de ikke mere vilde faa kommunalt Arbejde, og at der vilde blive rejst Erstatningskrav mod dem.

Nørgaard spurgte, om man ikke løb en Risiko ved denne Fremgangsmaade, da de andre Tilbydende saa ogsaa var løst.

Jakob Jensen mente, at Udvalget kunde forhandle mundtlig med de lavestbydende.

Nørgaard vilde, hvis de lavestbydende ikke vilde overtage Arbejdet, bede om, at deres Optræden blev saaledes registreret, at den ikke blev glemt de første Par Aar.

Indstillingen vedtoges for Tømrerarbejdets og Smedearbejdets Vedkommende. For Murerarbej-

dets Vedkommende bemyndigedes Udvalget til efter Forhandling at antage det laveste eller det tredjelaveste Bud.

10. (J. Nr. 318—1908). Andragende om at faa overladt et Areal paa Marselisborg Mark til Opførelse af et **astronomisk Observatorium**.

Formanden meddelte, at det var den københavnske Privatastronom Nielsen, der paa den tyske Professor Friedrich Krügers Vegne havde indsendt Andragendet. For nogle Aar siden havde Byraadet stillet sig meget velvillig overfor et lignende Andragende fra Thorvald Køhl og tilbuddt denne 3000 □ Alen for 2 Kr. pr. □ Alen, og man kunde vel ogsaa i dette Tilfælde stille sig imødekommende, særlig da Observatoriet kunde ligge saa langt ude, at Grunden ikke havde større Værdi.

Vestesen ønskede at se en Tegning af det paatænkte Observatorium.

Müller syntes, det var et betydningsfuldt Tilbud, Aarhus her fik. Et Observatorium vilde være et væsentlig Led i Byens aandelige Udvikling, saa meget mere som Professor Krüger var en betydelig Videnskabsmand, og som det var to danske Mænds Arbejde, han fortsatte.

Mousten kendte ikke Professor Krügers Kvalifikationer, men syntes ikke godt, man kunde give ham bedre Betingelser end Thorvald Køhl.

Simonsen var enig med dem, der mente, at man skulde stille sig velvillig overfor en saadan Institution, der vilde henlede Opmærksomheden paa Aarhus. Vel skulde man ikke give Grunden helt gratis, men der maatte dog gøres opmærksom paa, at et Observatorium vilde være mere rentabel for Byen end Prinseslottet, hvortil man gav gratis Grund.

Filtenborg mente, at den Indstilling, som

Marselisborgudvalget havde udarbejdet for 6 Aar siden, kunde lægges til Grund for Forhandlingerne.

Mousten gjorde opmærksom paa, at det af Andragendet fremgik, at vedkommende havde søgt Oplysninger hos Thorvald Køhl.

Marselisborgudvalget bemyndigedes til at svare imødekommende.

